

OPONENTSKÝ POSUDEK

Vlastimil Rataj: *Andská španělština jako produkt kontaktu s kečuánštinou a ajmarštinou*

Disertační práce, Ústav románských studií FF UK, Praha 2014, ss. 292.

Ve svém oponentském posudku na diplomovou práci (29. prosince 2006) Vlastimila Rataje *La influencia del quechua en el español andino* jsem hned v úvodu hodnotil práci jako „dílo mimořádné a zjevně v našem diplomovém kontextu ojedinělé“. Myslím, ba tvrdím, že to platí ještě ve větší míře o přítomné disertaci *Andská španělština jako produkt kontaktu s kečuánštinou a ajmarštinou*; vrcholný segment disertace pak představuje text věnovaný evidencialitě, či spíše její kontaktní podobě, zrcadlící autorovu neuvěřitelnou schopnost analýzy, anticipovanou studií o evidencialitě z roku 2013 *La evidencialidad en el castellano andino* (viz bibliografii). Je to nejnápadnější složka, jak se mi zdá, jež dokládá autorův dlouhodobý – a jak patrně – úspěšný zájem o andskou španělštinu, již Vlastimil Rataj zná, a to je podstatné, z přímé zkušenosti.

Práce je rozvržena do čtyř částí: 1. Hispanoamerická dialektologie, kam téma tradičně vzato spadá. Druhá část je věnována jazykům v Andách a nese spíše smysl „prezentativní“; je sympatické, že autor zmiňuje tzv. lingua media, jíž se mluví v několika ekvádorských vesnicích. Část třetí obsahuje dosti detailní srovnání španělské a kečuánské gramatiky, a to od fonologie až po větu; je vhodné podotknout, že Ratajovo gramatické počínání odráží i autorovu teoretickou znalost, řekněme typologického ražení na stranách 78 až 80. Zbývá část čtvrtá, vyvrcholení autorovy gramatické „zručnosti“; chvála na znalost a rozbor evidenciality již byla zmíněna. Mohu dodat, že Vlastimil Rataj zapojil do svého počínání některé obecné položky jako B. Bickel a J. Nichols či K. Hengeveld; specializovaná nebo tematické bibliografie je – řekl bych – skoro dokonalá. Za zvláštní zmínku spojí i klasifikace transferencí na stranách 282 až 284.

Na závěr bych předložil náměty, pochybnosti formulační, nedůslednosti. Především, nelíbí se mi výraz (v titulu) „produkt“, jenž na mne působí snad příliš materialisticky; možná by stálo za úvahu použít jiného pojmenování; například: nestačilo by „jako výraz“? Další problém, stálý, představuje otázka zčešťování; tak kečuánský versus kečujský, a podobně jako kuzkánský versus kuzqueňský, atd. Potud jen několik vnějších námětů.

Na závěr mohu jen opakovat slova z Ratajovy diplomové práce: dílo je jednoznačně hájitelné.

Doc. R. František Vrhel
Ústav etnologie FF UK

Praha, 15. 5. 2014